

Uchwała nr XXVI/173/2020
Rady Powiatu Przemyskiego
z dnia 28 sierpnia 2020 r.

w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego
w Przemysłu

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020, poz. 920), w związku z art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 295 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

1. Podmiot tworzący ocenia pozytywnie sytuację ekonomiczno-finansową Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Przemysłu na podstawie przedstawionego raportu, o którym mowa w ust. 2.
2. Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Przemysłu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący
Rady Powiatu Przemyskiego

Wojciech Bobowski

**RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
ZAKŁADU OPIEKUŃCZO-LECZNICZEGO W PRZEMYSŁU**

Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2016.0.1638 t.j)

I. Wybrane informacje o Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Przemysłu.

1. Zakład: Zakład Opiekuńczo-Leczniczny w Przemysłu,
2. Siedziba: ul. Jasińskiego 15, 37-700 Przemysł,
3. Adres: ul. Jasińskiego 15, 37-700 Przemysł,
4. Numer telefonu, adres poczty elektronicznej: 16 678-30-38
zol.przemysl@neostrada.pl
5. Numer REGON: 000292681
6. NIP: 795-20-71-181
7. Numer KRS: 0000033333

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2019.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2019 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w w/w rozporządzeniu.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA I PUNKTOWA SYTUACJI FINANSOWEJ

ZA 2019 ROK

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	1,73	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	1,64	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	3,12	4
	1. Razem wskaźnik zyskowności:	10	
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	1,60	12
	2) wskaźnik szybkiej płynności	1,41	13
	2. Razem wskaźnik płynności:	25	
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	26,21	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	3,04	7
	3. Razem wskaźnik efektywności:	10	
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	19,96	10
	2) wskaźnik wypłacalności	0,42	10
	4. Razem wskaźnik zadłużenia:	20	
Łączna wartość punktów			65

1. Wskaźniki zyskowności:

- Wskaźnik zyskowności netto (%) określa jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. Wskaźnik ten jest niski i wynosi 1,73%.
- Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej. Wskaźnik ten jest niski i wynosi 1,64%.
- Wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie

aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów do generowania zysków. Wskaźnik ten wynosi 3,12%.

2. Wskaźnik bieżącej płynności

- Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten wynosi 1,60 co świadczy o zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.
- Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi. Wskaźnik ten wynosi 1,41 co świadczy o zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

3. Wskaźnik efektywności

- Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Wskaźnik ten wynosi 26,21 dni co świadczy o tym, że ZOL nie ma trudności ze ściąganiem swoich należności.
- Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik ten wynosi 3,04 dnia i wskazuje, że ZOL nie ma trudności w regulowaniu swoich krótkoterminowych zobowiązań.

5. Wskaźnik zadłużenia

- Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik ten wynosi 19,96% co świadczy o wiarygodności finansowej ZOL.
- Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadająca na jednostkę funduszu własnego. Wskaźnik ten wynosi 0,42 co wskazuje na brak zagrożenia możliwością utraty zdolności do regulowania zobowiązań.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2019 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 65 punktów (maksymalna ilość punktów to 70), co stanowi 92,86% maksymalnej

liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki.

(Analiza przypisanych punktów pomiędzy poszczególne grupy wskaźników ekonomicznych odzwierciedla ich znaczenie w ocenie ekonomiczno-finansowej ZOL. Samodzielne zakłady opieki zdrowotnej zgodnie z ustawą o działalności leczniczej nie są nastawione na osiągnięcie zysku).

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej, zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Przemysłu pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.

W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

Prognozy oparto na dotychczasowych zasadach finansowania świadczeń opieki długoterminowej ze środków publicznych.

Podstawą określenia prognozowanych dla Zakładu przychodów jest plan finansowy na 2020 rok, który podlega w trakcie roku korekcie mającej na celu uwzględnienie zmienności wielkości ekonomicznych. Do prognozy przychodów na lata 2020-2022 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych na dzień sporządzenia raportu:

Lp.	Nazwa płatnika	Rodzaj/ Zakres Świadczeń	Termin obowiązywania umowy
1.	Narodowy Fundusz Zdrowia – Podkarpacki Oddział Wojewódzki w Rzeszowie	Rehabilitacja lecznicza	01.10.2017 – 30.06.2022
2.	Narodowy Fundusz Zdrowia – Podkarpacki Oddział Wojewódzki w Rzeszowie	Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej	01.07.2017 – 30.06.2022

Obydwie umowy są corocznie negocjowane w zakresie ilości kontraktowanych świadczeń i ich wartości zgodnie z § 32 ust.1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 roku, w sprawie ogólnych warunków umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej, (Dz.U. 2016 poz. 1146 z późn. zmianami)

Na działalność Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i jego stabilność ekonomiczno-finansową bardzo duży wpływ mają czynniki zewnętrzne, czyli:

- Aneksowane corocznie umowy z NFZ, na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach opieki długoterminowej i rehabilitacji leczniczej,
- Odpłatność pacjentów za pobyt w Zakładzie.

Zakład jest przystosowany do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w ramach opieki długoterminowej dla 155 pacjentów, w roku 2019 NFZ zakontraktował świadczenia dla 147,44 pacjentów.

W 2019 roku średnia odpłatność pacjenta za pobyt w zakładzie wynosiła 905,44 zł.

Uzyskane środki finansowe z w/w źródeł stanowią 99,92% wszystkich przychodów i są w pełni wykorzystywane na działalność statutową Zakładu.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 45/2018/DSOZ PREZESA NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej (z późniejszymi zmianami)

Zarządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 146 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, ze zm.).

W obecnym stanie prawnym, przedmiotem umowy o realizację świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej są świadczenia określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej, wydanym na podstawie art. 31d ustawy.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznej i Taryfikacji z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie taryf świadczeń gwarantowanych w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej, określonych na poszczególne lata w okresie od 2018 r. do

2022 r., do przepisów zarządzenia wprowadzono taryfy świadczeń gwarantowanych udzielanych:

1) w warunkach stacjonarnych w zakładzie opiekuńczym dla osób dorosłych:

a) osobodzień pobytu w ZPO/ZOL pacjenta z liczbą punktów 0–40 w skali Barthel,

b) osobodzień pobytu w ZPO/ZOL pacjenta z liczbą punktów 0 w skali Barthel, który uzyskał do 8 pkt wg skali Glasgow,

c) osobodzień pobytu weterana poszkodowanego w Domu Weterana funkcjonującym jako ZOL.

Załączniki do Zarządzenia 1a-1e określają:

Katalog świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla świadczeń gwarantowanych w okresach:

01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Taryfa - 3,54

01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Taryfa - 3,91

01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Taryfa - 4,29

Średnie wynagrodzenie brutto według danych za IV kwartał 2019 roku wynosi:

Pielęgniarki - 5.206,00 zł.

Pozostały personel - 3.664,00 zł.

Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową:

Możliwe zagrożenia:

1. Skutki finansowe zmniejszenia ilości i wartości umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach opieki długoterminowej, będącej głównym źródłem przychodów Zakładu:

- Obniżenie kontraktu w zakresach:

Coroczne re negocjacje umowy o świadczenia opieki długoterminowej, są poprzedzane koniecznością wykazania zgodnie z wymogami NFZ – personelu medycznego m.in. lekarzy i pielęgniarek, na naszym rynku pracy, zawody te są deficytowe i już w chwili obecnej, Zakład odczuwa w znacznym stopniu braki wymienionego personelu.

Minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 roku, natomiast normy zatrudnienia pozostałych pracowników medycznych tj. lekarzy, rehabilitantów, psychologów, logopedów i terapeutów ustala Prezes NFZ w formie Zarządzenia Prezesa. W przypadku gdy ilość zatrudnionego personelu medycznego nie będzie spełniać ustalonych norm, kontrakt jest obniżany w ilości pacjentów proporcjonalnie do ilości personelu medycznego, a co za tym idzie zmniejsza się wartość umowy.

Jednym z głównych zagrożeń, jest obecnie zagrożenie epidemiologiczne tj. COVID-19. Ze względu na specyfikę zakładu oraz stan pacjentów, zostały podjęte daleko idące zabezpieczenia przed epidemią chroniące pacjentów oraz personel.

W miesiącach III i IV 2020 roku nie przyjmowaliśmy pacjentów oraz odsunęliśmy od pracy personel medyczny zatrudniony w innych zakładach.

Znacząco wzrosły koszty związane z ochroną pracowników (tj. maseczki, rękawiczki, środki do dezynfekcji rąk i powierzchni). Zmniejszył się przychód z odpłatności pacjentów, gdyż nie mogliśmy utrzymać zakontraktowanego stanu pacjentów.

Również wyłączenie z pracy rehabilitacji leczniczej w miesiącach IV i V 2020 roku, spowodowały nie zrealizowanie kontraktu z NFZ.

- Regulacje płacowe:

Wzrost o 350 złotych od 1 stycznia 2020 roku minimalnego wynagrodzenia za pracę z kwoty 2250,00 na 2600,00 brutto, w kwocie tej nie uwzględnia się dodatku za staż pracy.

Podwyższanie minimalnego wynagrodzenia zgodnie z *Ustawą z dnia 8 czerwca 2017 roku o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych*. Powyższa ustawa zakłada, że minimalne wynagrodzenie zasadnicze będzie stanowiło iloczyn kwoty bazowej i współczynnika określonego w załączniku do ustawy.

Do dnia 30 czerwca 2020 r. – najniższe wynagrodzenie zasadnicze ustala się jako iloczyn współczynnika pracy określonego w załączniku do ustawy i kwoty 4 200 złotych brutto.

Od 1 lipca 2020 r. – podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego pracownika zatrudnionego w podmiocie leczniczym, stanowić będzie iloczyn współczynnika pracy określonego w załączniku do ustawy i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego

w Dzienniku Urzędowym RP tj. kwota 4 918,17 zł., do wysokości nie niższej niż najniższe wynagrodzenie zasadnicze, z uwzględnieniem warunków określonych w Ustawie.

Zgodnie z harmonogramem zaproponowanym w ustawie na dzień 1 lipca 2020 roku wynagrodzenie zasadnicze pracownika wykonującego zawód medyczny oraz pracownika działalności podstawowej, innego niż pracownik wykonujący zawód medyczny, podwyższa się co najmniej o 20% kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy najniższym wynagrodzeniem zasadniczym, a wynagrodzeniem zasadniczym tego pracownika. Natomiast w kolejnych latach wynagrodzenie to będzie corocznie podwyższane co najmniej o 20% kwoty stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem a wynagrodzeniem zasadniczym pracownika, aż do osiągnięcia docelowego poziomu wynagrodzenia minimalnego, zapisanego w ustawie.

Ustawa o kształtowaniu się minimalnego wynagrodzenia jest dla ZOL dużym zagrożeniem, ponieważ w ustawie nie określono źródła finansowania, zeszłoroczne podwyżki wynagrodzenia pracowników zostały pokryte ze środków własnych ZOL, w chwili obecnej może to stanowić jedno z zagrożeń, gdyż istnieje możliwość, iż zabraknie nam środków na realizację w/w Ustawy.

Zdarzenia te mogą mieć istotny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Przemyślu.

- Wdrożenie systemu dokumentacji medycznej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 roku (Dz. U. z dnia 14 kwietnia 2020r. poz.666) w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania, Zakład może prowadzić dokumentację medyczną w formie papierowej do dnia 31.12.2020 roku.

Od 01.01.2021 roku dokumentację medyczną podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych będzie prowadzić w formie elektronicznej. Koszt wdrożenia systemu umożliwiającego prowadzenie dokumentacji medycznej w formie elektronicznej na poziomie podstawowym to ok. 100 000 złotych (komputery, licencje, szkolenia pracowników, instalacja)

Inwestycje:

Zakład w III kwartale 2019 roku rozpoczął realizację zadania pn. „*Modernizacja energetyczna ZOL w Przemysłu*” zgodnie z umową o dofinansowanie w formie dotacji nr 259/2019/Wn09/OA-TR-KU/D podpisaną w dniu 22.07.2019 roku w Warszawie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Całkowity koszt zadania wynosi:	-	1 829 577,00
- wydatki bieżące	-	109 500,00
- wydatki majątkowe	-	1 720 077,00
1. Dofinansowanie z NFOŚiGW:	-	<u>1 316 783,00</u>
- wydatki bieżące	-	86 436,00
- wydatki majątkowe	-	1 230 347,00
2. Dofinansowanie z Powiatu Przemyskiego	-	<u>511 871,00</u>
- wydatki bieżące	-	22 141,00
- wydatki majątkowe	-	489 730,00
3. Środki własne ZOL	-	<u>923,00</u>

W IV kwartale zrealizowano:

1. Ocieplenie stropu nad III piętrem budynku ZOL, wymiana okien, drzwi balkonowych oraz drzwi zewnętrznych na energooszczędne.

Wartość zadania: 320 760,00 zł.

2. Wymiana oświetlenia na energooszczędne, oparte o technologię LED.

Wartość zadania: 73 008,00 zł.

3. Wykonanie projektu budowlanego:

- budowa instalacji fotowoltaicznej;

- rozbudowa i przebudowa źródła ciepła dla potrzeb grzewczych c.o. i c.w.u wraz z zespołem przyłączeniowym gazowym, instalacje sanitarne.

Wartość zadania: 61 500,00 zł.

Pozostałe koszty:

Nadzór inwestorski 15 000,00 zł. oraz audyt energetyczny 6 150,00 zł.

Dotacja z Powiatu Przemyskiego zgodnie z umową ORO.VIII.3153.69.2019 z dnia 29.11.2019 rok i aneksem nr 1 wyniosła 77 178,00 zł. w tym:

1. Wydatki majątkowe: 59 065,00 zł.
2. Wydatki bieżące: 18 113,00 zł.

Dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z umową nr 259/2019/Wn09/OA-TR-KU/D z dnia 22.07.2019 rok wynosi 398 317,00 zł. w tym:

1. Wydatki majątkowe:	334 703,00 zł.
2. Wydatki bieżące:	63 614,00 zł.

Środki własne Zakładu:

w tym:

1. Wydatki bieżące:	923,00 zł.

Zadanie pn. „*Modernizacja energetyczna ZOL w Przemysłu*” zostało zrealizowane w **26,04%**.

Zgodnie z harmonogramem rzeczowo - finansowym budowa instalacji fotowoltaicznej oraz rozbudowa i przebudowa źródła ciepła dla potrzeb grzewczych c.o. i c.w.u wraz z zespołem przyłączeniowym gazowym (instalacje sanitarne), będzie realizowane w roku 2020.

Wyliczenia do Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2019 rok
Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Przemysłu

1. Wskaźnik zyskowności.

1.1. Wskaźnik zyskowności netto (%) Ocena 3

$$\frac{(701+702+750+760-711-712-761) \times 100\%}{701+702+750+760} = \frac{133.043,54 \times 100\%}{7.695.097,74} = 1,73\%$$

1.2. Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) Ocena 3

$$\frac{(701+702+760-711-712-761) \times 100\%}{701+702+760} = \frac{126.090,44 \times 100\%}{7.695.097,74} = 1,64\%$$

1.3. Wskaźnik zyskowności aktywów (%) Ocena 4

$$\frac{(701+702+750+760-711-712-761) \times 100\%}{\frac{(\text{Bilans Otwarcia} + \text{Bilans Zamknięcia})/2}{\text{Z kont: } 010-070+080+100+130+200+234+240+310+330}} = \frac{133.043,54 \times 100\%}{4.257.607,81} = 3,12\%$$

2. Wskaźnik płynności.

2.1. Wskaźnik bieżącej płynności Ocena 12

$$\frac{100+130+200+234+240+310+330}{201+202+220+229+230+240+241+300} = \frac{1.397.830,45}{875.802,64} = 1,60$$

2.2. Wskaźnik szybkiej płynności Ocena 13

$$\frac{100+130+200+234+240}{201+202+220+229+230+240+241+300} = \frac{1.237.169,30}{875.802,64} = 1,41$$

3. Wskaźnik efektywności.

3.1. Wskaźnik rotacji należności (w dniach) Ocena 3

$$\frac{\frac{(\text{Bilans Otwarcia} + \text{Bilans Zamknięcia})/2}{\text{Z konta: } 200 \times 365 \text{ dni}}}{701+702} = \frac{196.266.277,95}{7.487.266,72} = 26,21$$

3.2. Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) Ocena 7

$$\frac{\frac{(\text{Bilans Otwarcia} + \text{Bilans Zamknięcia})/2}{\text{Z kont: } (201+241) \times 365 \text{ dni}}}{701+702} = \frac{22.780.673,83}{7.487.266,72} = 3,04$$

4. Wskaźnik zadłużenia.

4.1. Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)

Ocena 10

$$\frac{(201+202+220+229+230+240+241) \times 100\%}{010-070+080+100+130+200+234+240+310+330} = \frac{875.802,64 \times 100\%}{4.388.163,97} = 19,96\%$$

4.2. Wskaźnik wypłacalności

Ocena 10

$$\frac{201+202+220+229+230+240+241}{701+702+750+760-711-712-751-761+800+801} = \frac{875.802,64}{2.103.656,80} = 0,42$$